

Natuurtoets

Uitbreiding onderstation Zaltbommel

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 463415
definitief revisie 02
29 april 2021

Natuurtoets

Uitbreiding onderstation Zaltbommel

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 463415

definitief revisie 02
29 april 2021

Auteurs

A.H.P. Martinus
L.J.G. Koks

Opdrachtgever

Reddyn B.V.
Utrechtseweg 68
6812 AH Arnhem

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
29-04-2021

beschrijving revisie 02
definitief

gecontroleerd
L. de Jong - van Twisk

vrijgave
A. de Jong

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	2
1.3	Doel en onderzoeksvragen	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Soortbescherming	5
2.3	Gebiedsbescherming	6
2.3.1	Natura 2000	6
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	7
2.3.3	Groene ontwikkelingszone	7
2.3.4	Bescherming van houtopstanden	8
3	Methodiek	9
3.1	Algemeen	9
3.2	Bureauonderzoek	9
3.3	Terreinbezoek	10
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	10
4	Resultaten	11
4.1	Gebiedsbeschrijving	11
4.2	Beschermde soorten	14
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	14
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	15
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	18
4.3	Beschermde gebieden	18
4.3.1	Natura 2000-gebieden	18
4.3.2	Natuurnetwerk Nederland	18
5	Boominventarisatie	19
5.1	Inleiding	19
5.2	Kenmerken houtopstanden	20
6	Toetsing	30
6.1	Effectbepaling plan	30
6.2	Toetsing effect op beschermde soorten	30
6.2.1	Vogels	30
6.2.2	Amfibieën en Vissen	34
6.3	Effecten op beschermde gebieden	35
6.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	35
6.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	35
6.3.3	Effecten op beschermde houtopstanden	35

7 Bronnen

36

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Conclusies en advies

Reddyn B.V. is voornemens om, in opdracht van Liander, naast de aanleg van een 150kV-kabelverbinding tussen de stations Zaltbommel en Zuilichem en de werkzaamheden aan het onderstation Zuilichem, werkzaamheden uit te voeren aan het onderstation Zaltbommel. Deze ontwikkeling is echter niet toegestaan binnen het bestemmingsplan Buitengebied Zaltbommel (vastgesteld d.d. 17 september 2014) en het bestemmingsplan buitengebied Maasdriel herziening 2016. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is geen NNN-gebied en Natura 2000-gebied aanwezig. Er is zowel van indirecte als directe aantasting van de NNN en de Natura 2000-gebieden dan geen sprake. Het Natura 2000-gebied Rijntakken ligt binnen een straal van 3 km van het station, op circa 575m afstand. Effecten van verzuring en vermisting als gevolg van stikstofdepositie kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. De effectbepaling van stikstofdepositie dient plaats te vinden op basis van een berekening met behulp van Aeries Calculator. Zie ook Tabel 1.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Nee
Effecten?	Mogelijk (stikstof)	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	AERIUS berekening	N.v.t.
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja (naar verwachting)	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- *Algemene broedvogels (nestplaatsen);*
- *Vogels met een jaarrond beschermd nest (nestplaatsen);*
- *beschermde vissen.*

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)	Essentieel leefgebied in plangebied?	Is er sprake van een overtreding?	Is een ontheffing noodzakelijk	Is het plan uitvoerbaar?
Vogels met een jaarrond beschermd nest (JRB)	Ja; Het ooievaarsnest is op basis van gebruik in 2020 beschouwd als jaarrond beschermd nest; in voorjaar 2021 was het nest niet in gebruik. Nesten waargenomen in de aanwezige houtopstanden zijn, zoals in 2020 en 2021 gebleken, niet in gebruik door soort met jaarrond beschermd nest	Nee; potentieel jaarrond beschermde nesten zijn immers niet in gebruik door betreffende soorten; ja; ooievaarsnest is in 2021 niet in gebruik; verplaatsing van het nest is opgenomen in een ontheffingsprocedure met verplaatsingsplan	Ja; ontheffings-procedure voor de ooievaar loopt	Ja
Algemene broedvogels	Ja (geschikt broedbiotoop aanwezig)	Ja (indien werkzaamheden worden uitgevoerd in het broedseizoen)	Nee (mits buiten het broedseizoen wordt gewerkt of mitigerende maatregelen genomen worden)	Ja
Amfibieën en vissen	Mogelijk leefgebied (waaronder voortplantingswater) voor grote modderkruiper	Nee, grote modderkruiper niet aangetroffen	Nee	ja

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Reddyn B.V. is voornemens om, in opdracht van Liander, naast de aanleg van een 150kV-kabelverbinding tussen de stations Zaltbommel en Zuilichem en de werkzaamheden aan het onderstation Zuilichem, werkzaamheden uit te voeren aan het onderstation Zaltbommel. Deze ontwikkeling is echter niet toegestaan binnen het bestemmingsplan Buitengebied Zaltbommel (vastgesteld d.d. 17 september 2014) en het bestemmingsplan buitengebied Maasdriel herziening 2016. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Ruimtelijke plannen, zoals dergelijke bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: PDOK in QGIS.

1.2 Planvoornemen

De initiatiefnemer is voornemens om op de locatie van het onderstation Zaltbommel in drie fases het station uit te breiden. In fase 1 zal een nieuwe 150/20kV transformator gebouwd worden (Trafo 7), vervolgens in fase 2 worden twee bestaande 150/10kV transformatoren (Trafo's 1 en 2) verwijderd en worden aan de noordkant van het bestaande station een 20kV installatiegebouw en drie 150/20kV transformatoren gebouwd. Alle bomen en struiken op dit gedeelte van het perceel zullen allemaal gekapt/verwijderd worden. In fase 3 zal trafo 7 worden verwijderd.

Zie Figuur 1.2 voor een impressie van het voornemen.

Figuur 1.2. Scope en perceelsgrenzen (Bron: Alliander).

Voor het mogelijk maken van bovengenoemde herinrichting moeten tijdelijke toegangs- mogelijkheden worden gecreëerd vanaf de Bommelsekade. Daartoe worden in de watergang tussen de Bommelsekade en het station op een drietal locaties duikers geplaatst. De locaties zijn aangegeven in onderstaande figuur.

Figuur 1.3. Locaties tijdelijke duikers (rode cirkels) en gronddam met duiker (zwarte rechthoek).

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt wordt door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNN en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 beschrijft de kenmerken van de relevante houtopstanden binnen het plangebied
- Hoofdstuk 6 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Per paragraaf worden tevens de beleidsregels van de provincie aangeduid die specifiek voor deze provincie (en derhalve voor voorliggend voornemen) van toepassing kunnen zijn.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 5 aanwezig zijn in het plangebied.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen

mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.5 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in artikel 3.10, bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B(1 en 2) en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.10 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie. Het voorgaande geldt echter niet indien de soorten zijn vrijgesteld door het bevoegd gezag.

Bij voorliggende toetsing is de provincie Gelderland bevoegd gezag. In de provincie Gelderland zijn in tegenstelling tot de landelijke vrijgestelde soorten van artikel 3.10 onderdeel A (zie Regeling Natuurbescherming, [Bijlage 13](#)), de bunzing, hermelijn en wezel niet vrijgesteld. Voor deze soorten dient bij een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 gewerkt te worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode of dient een ontheffing aangevraagd te worden. In de provincie geldt voor de overige landelijk vrijgestelde soorten, ook een vrijstelling. Voor deze soorten geldt enkel de zorgplicht.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In de provincie Gelderland heet het NNN het Gelders Natuurnetwerk (GNN). In de Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018) zijn regels voor het NNN opgenomen. In Artikel 2.39 zijn regels opgenomen voor het GNN. Voor de natuurgebieden die behoren tot het GNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het 'nee, tenzij'-principe betekent in de provincie Gelderland dat in het GNN nieuwe bestemmingen anders dan natuur niet mogelijk zijn als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. De overblijvende effecten moeten in de provincie Gelderland gelijkwaardig worden gecompenseerd in overeenstemming met bijlage 8 Gelijkwaardige natuurbeheertypen (Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018)). De mogelijkheden voor compensatie staan in de artikelen 2.43-2.46 uiteengezet. Afwijkend van het bovenstaande geldt in het GNN dat de volgende gebieden met de natuurbeheertypen niet anders bestemd mogen worden: bron, gemaaid rietland, hoogveen, trilveen en zwak gebufferd ven (Artikel 2.39, lid 2). In Artikel 2.40, van de Geconsolideerde Omgevingsverordening zijn regels opgenomen voor gronden die geheel omsloten worden door het Gelders natuurnetwerk. Voor deze gronden zijn tevens niet alle activiteiten/bestemmingen zonder meer mogelijk.

Het regime ter bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland geen externe werking. Dit houdt in dat alleen wanneer er binnen de grenzen van het GNN gewerkt wordt, de effecten beoordeeld en eventueel gecompenseerd dienen te worden. Effecten als gevolg van de activiteiten die ontstaan op GNN-gebieden die buiten de plangrenzen liggen (externe effecten), hoeven derhalve niet gecompenseerd te worden.

2.3.3 Groene ontwikkelingszone

In de provincie Gelderland zijn een aantal gebieden aangewezen als Groene ontwikkelingszone (GO). Een GO-gebied betreft een gebied met een andere bestemming dan natuur dat ruimtelijk is vervlochten met het Gelders natuurnetwerk, waaronder weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen. Binnen deze gebieden geldt dat zowel bij nieuwvestiging als bij een grootschalige uitbreiding er, naast een goede landschappelijk inpassing, sprake moet zijn van een per saldo substantiële versterking van de kernkwaliteiten van de Groene ontwikkelingszone. In de Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018) zijn in Artikel 2.52 regels opgenomen voor de omgang met gebieden die aangewezen zijn als Groene ontwikkelzone.

Voorop staat dat de kernkwaliteiten van de GO-gebieden niet aangetast mogen worden. Is dit toch het geval dan kan onder bepaalde voorwaarden (inclusief compensatie, groot belang etc.) een ontwikkeling mogelijk gemaakt worden (zie ook paragraaf 2.6.3 van de Geconsolideerde Omgevingsverordening (december 2018)).

In Artikel 2.54 zijn regels opgenomen die betrekking hebben op de kap en compensatie van in de Wnb-beschermden houtopstanden binnen Groene ontwikkelingszones. Een dergelijke kap is alleen mogelijk als wordt voorzien in een extra compensatie voor het areaal bos dat verloren gaat. In het artikel worden voorwaarden aan de compensatie uiteengezet.

2.3.4 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom Wnb en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare) of bestaan uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m².

Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

De wet geldt niet voor:

- a) Houtopstanden op erven of in tuinen;
- b) Fruitbomen of windschermen om boomgaarden;
- c) Naaldbomen bedoeld als kerstbomen indien niet ouder dan 20 jaar;
- d) Kweekgoed;
- e) Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- f) Het dunnen van een houtopstand;
- g) Het uit populieren, wilgen, essen of elsen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van biomassa (onder specifieke voorwaarden).

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets.

Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedsfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel B en C in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2015-2020 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 27 mei 2020 is een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij onbewolkt weer met een temperatuur van circa 22°. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen.

Aanvullend is op 25 januari 2021 en op 18-03-2021 een terreinbezoek uitgevoerd in verband met de verkenning van beschermde vissen en potentieel geschikt biotoop in de sloot langs de Bommelsekade. Daarbij is de sloot bevist met behulp van een RAVON-schepnet. Tijdens het bezoek op 18-03-2021 zijn ook de potentiële jaarrond beschermde nesten geïnspecteerd. Verder heeft op 15-04-2021 een bezoek plaatsgevonden voor inspectie van de potentiële jaarrond beschermde nesten.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

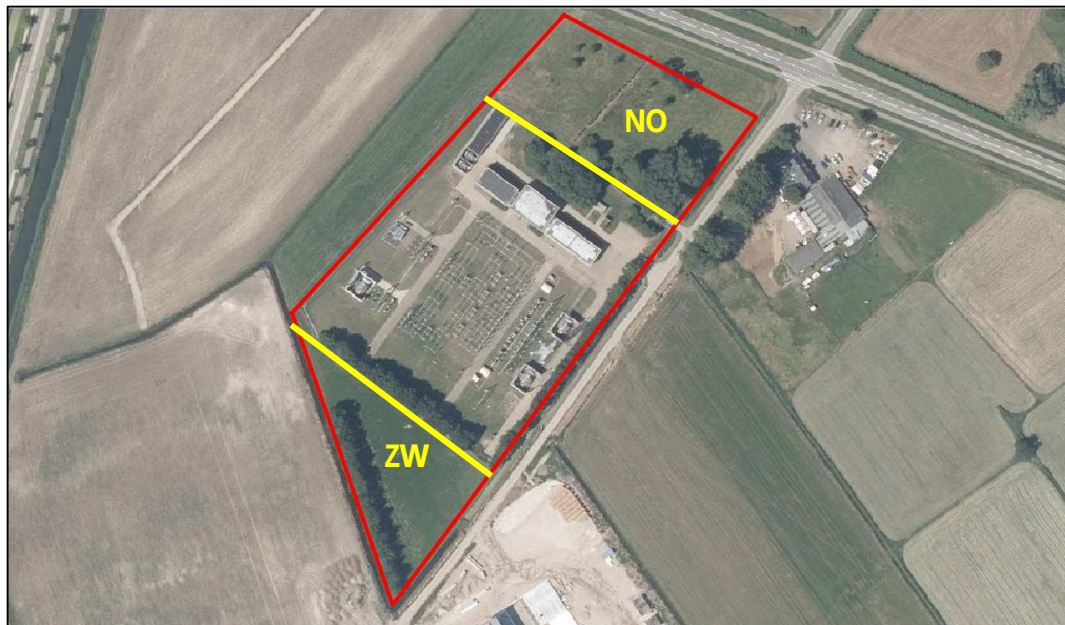
Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt langs de noordzijde van de Bommelsekade ten noorden van de Van Heemstraweg (N322). Het plangebied omvat het omheinde terrein van het onderstation Zaltbommel en de percelen welke hier ten zuidwesten en noordoosten aan grenzen. In onderstaande figuur is het plangebied nogmaals weergegeven met een indicatie van de te onderscheiden percelen.

Figuur 4.1: Weergave van het plangebied (rood omlijnd) met hierin een onderscheid tussen de percelen ten zuidwesten en noordoosten van het omheinde terrein van het onderstation Zaltbommel.

Het perceel ten zuidwesten (ZW) van het omheinde onderstation Zaltbommel maakt ook onderdeel uit van de Natuurtoets welke in het kader van het tracé Zaltbommel-Zuilichem is opgesteld (Antea Group, 2020). De locatie betreft grasland dat periodiek door schapen wordt begraaasd, met aan de zuidwestrand een bomenrij met zwarte elzen en een ooievaarsnest aan de noordkant. Het terrein heeft een open karakter en zeer beperkte variatie in vegetatie.

Op het terrein van het onderstation zijn verschillende gebouwen en constructies aanwezig. De transformatoren waaraan werkzaamheden uitgevoerd zullen worden, zijn open, enkelwandige betonnen constructies zonder dak. Het onderstationsterrein is omheind met hekwerk. De begroeiing op het terrein bestaat uit kort gras met langs de oost- en zuidrand lijnvormige houtopstanden. Ook aan de noordzijde zijn houtopstanden aanwezig met een beperkte ondergroei.

Het perceel aan de noordoostzijde (NO) wordt begraasd door schapen. De vegetatie hier bestaat voornamelijk uit gras, is over het algemeen kort met onder de bomen met hier en daar wat brandnetels. Hier zijn ook verschillende houtopstanden aanwezig, waaronder een bomenrij bestaande uit knotelzen. Verder staan er onder meer enkele zwarte elzen, cypressen, mispels en een walnotenboom op het perceel. Dit perceel is omheind.

De watergang langs de Bommelsekade is grotendeels dichtgegroeid met riet en het noordelijke gedeelte van deze watergang staat droog. De watergang die langs de noordkant van het perceel loopt staat volledig droog. De variatie in vegetatie in en rond de watergangen is beperkt en bestaat voornamelijk uit riet. Naast riet en is er nauwelijks watervegetatie aanwezig.

In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het projectgebied.

Figuur 4.2. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 2,5 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2015-2020).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
	Wespendief	X		
	Zwarte wouw	X		
Zoogdieren	Bever		X	
	Bunzing			X
	Steenmarter			X
	Vleermuizen*		X	
	Waterspitsmuis			X
	Wezel			X
Insecten - Libellen	Rivierrombout		X	
Amfibieën	Geen waarnemingen			
Reptielen	Geen waarnemingen			
Vissen	Geen waarnemingen			
Planten	Geen waarnemingen			
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Vleermuizen: gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van het bureauonderzoek en het terreinbezoek wordt per soortgroep ingegaan op de eventuele (kans op) aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het projectgebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Deze komen wel voor, aangezien er een ooievaarsnest aanwezig is op het perceel ten zuidwesten van het onderstation. Verder is er een mogelijk jaarrond beschermd nest aangetroffen in de houtwal binnen de omheining aan de zuidwestzijde van het perceel (zie figuur 4.2 en verder houtopstand 2; H.O. 2 in figuur 5.1).

Figuur 4.3 Locatie mogelijk jaarrond beschermd nest (geel), ooievaarsnest (blauw) en algemeen vogelnest (zwart), in 2021 zijn er nog twee nesten waargenomen in de elzenrij (oranje en paars).

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1)

Binnen het plangebied komen algemene vogelsoorten voor. De houtopstanden die zich binnen het plangebied bevinden, bieden geschikt broedbiotoop voor algemene vogelsoorten. In één van de bomen op het perceel ten noordoosten van het onderstation Zaltbommel is een nest waargenomen.

Zoogdieren

Vleermuizen

Bij het amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, holen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

De transformatoren die gesloopt zullen worden, bieden geen ruimtes of kieren die geschikt zouden kunnen zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor gebouwbezonende vleermuizen of die vleermuizen toegang tot een gebouw zouden kunnen bieden. De transformatoren hebben een open constructie, geen dak en zijn enkelwandig. In het voorliggende plangebied zijn geen ruimtes, kieren en betimmeringen aanwezig die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbezonende vleermuizen of die vleermuizen toegang bieden tot het gebouw. Door deze aspecten zijn vleermuizen op basis van (veld)ervaring en kennis van de geschiktheid van de elementen voor vleermuizen, uit te sluiten van het plangebied.

Overige (land)zoogdieren

Vanwege het open karakter, barrière in de vorm van omheiningen en beperkte variatie in vegetatie wordt het zeer onwaarschijnlijk geacht dat het plangebied geschikt is voor de bunzing, steenmarter en wezel. Vanwege de omheiningen rond de percelen zijn de locaties slechter bereikbaar en daarnaast hebben de percelen een relatief open karakter met korte vegetatie. De aanwezige houtopstanden hebben een relatief geïsoleerde ligging aangezien ze binnen de omheining staan, er weinig ondergroei aanwezig is en ze niet zijn verbonden aan stroken met ruigere vegetatie. De aanwezige biotopen in het plangebied en de watergangen rond het gebied zijn niet geschikt voor de bever en waterspitsmuis.

Figuur 4.4. Impressie van het terrein binnen de omheining.

Vissen

Modderkruipers

Deeltrajecten 1 en 2 van de sloot langs de Bommelsekade (zie figuur 4.3) zijn recentelijk gemaaid / geschoond en bevatten geen sliblaag. De waterdiepte bedraagt circa 60cm. Deeltraject 3 bevat geen watervegetatie maar wel een sliblaag van 15 à 20 cm.

In deeltrajecten 1 en 2 is sprake van een harde slootbodem, waarin incidenteel bodemdieren zijn aangetroffen (waterpissebed, bootsmannetje). In de zomerperiode is de waterdiepte in dit deel van de sloot zeer gering (waarnemingen zomer 2020) en is sprake van begroeiing met riet. Op basis van deze kenmerken is de verwachting dat deeltrajecten 1 en 2 potentieel geschikt voortplantingswater vormen voor modderkruipers.

In deeltraject 3 zijn vissen in de sliblaag aangetroffen. Het betrof juveniele exemplaren van de kleine modderkruiper en marmergrondel.

Figuur 4.5. Deellocaties vissenonderzoek in sloot langs de Bommelsekade

De beschermde grote modderkruiper is ondanks een groot aantal steekproeven in de slootbodem in deeltraject 3 niet aangetroffen. Gezien de dikte van de sliblaag van 15 à 20 cm, en de bodemdikte van de sloot (ca 80 cm tot de harde bodem) wordt de sloot wel potentieel geschikt geacht als overwinteringsgebied – leefgebied voor de grote modderkruiper.

Omdat in de sloot langs de westelijke zijde van het perceel in verbinding staat met de sloot langs de Bommelsekade, is ook deze sloot steekproefsgewijs bevist. Daarbij is de grote modderkruiper niet aangetroffen.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Vogel met jaarrond beschermd nest	Artikel 3.1	Aangetroffen	Ooievaarsnest op het perceel ten zuidwesten van het onderstation Zaltbommel. Verder een groot nest waargenomen in de houtwal binnen de omheining aan de zuidwestkant van het omheinde perceel.
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Aangetroffen	Vogelnest in een boom op het perceel aan de noordoostzijde.
Vissen	Algemene vissoorten	Aangetroffen kleine modderkruiper	Biotoop potentieel geschikt voor grote modderkruiper; soort niet gevangen maar kan niet met 100% zekerheid worden uitgesloten

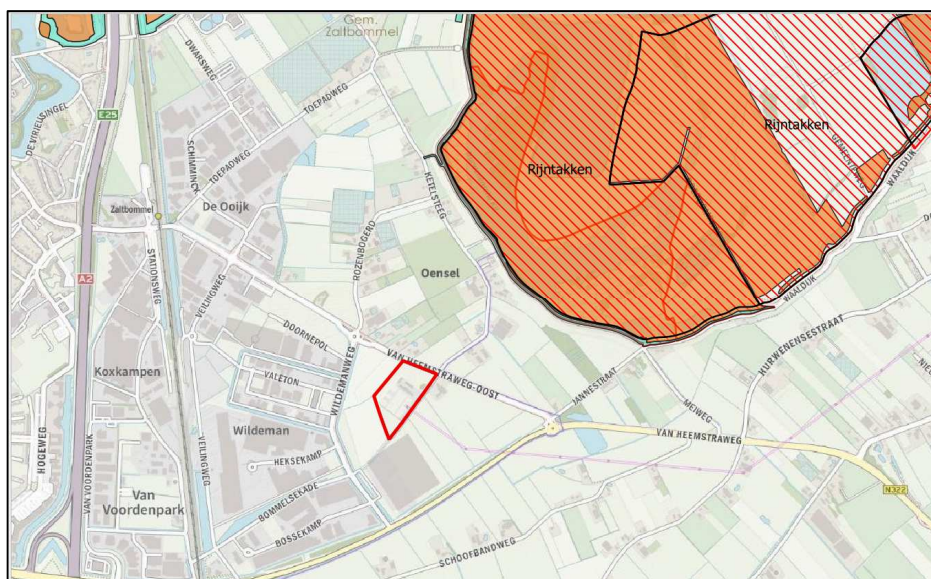
4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

Plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken ligt op circa 575 meter afstand ten noordoosten van het plangebied (figuur 4.6).

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied (tevens Natura 2000-gebied) is op circa 575 meter ten noordoosten van het plangebied gelegen (zie figuur 4.6).

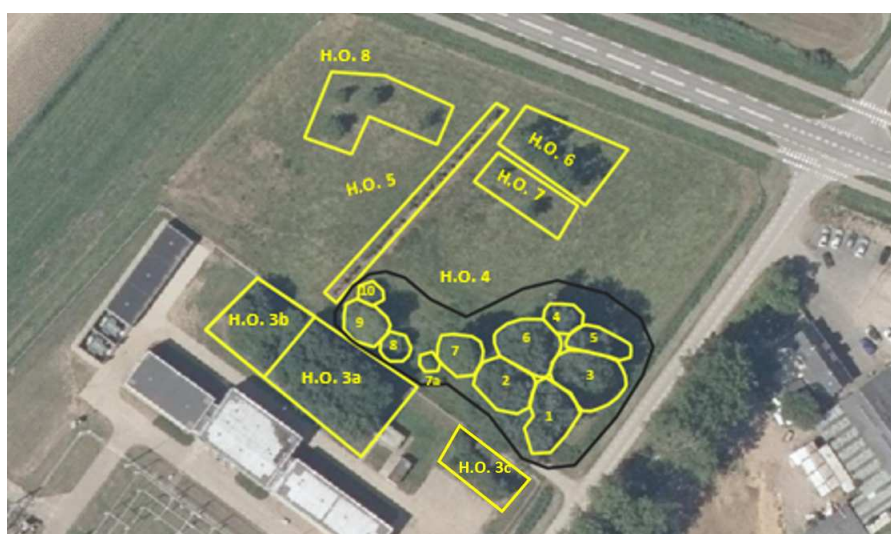
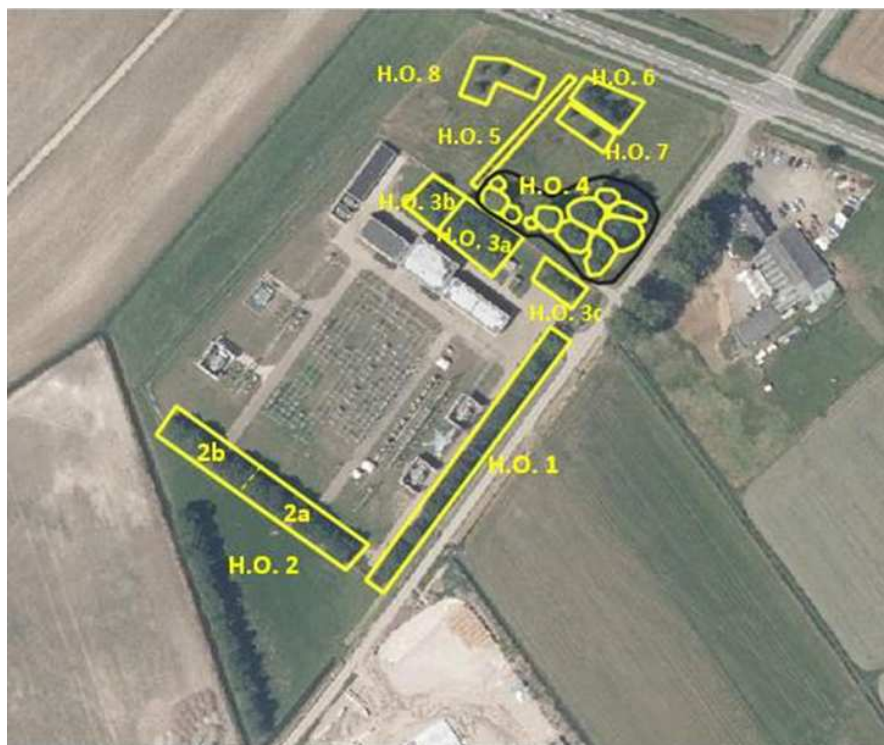

Figuur 4.6: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Rijntakken.

5 Boominventarisatie

5.1 Inleiding

In het plangebied zijn diverse houtopstanden aanwezig. Op een achttal locaties is sprake van een raakvlak met houtopstanden. De kenmerken van de bomen zijn opgenomen in paragraaf 5.2. Een situatietekening is weergegeven in figuur 5.1.

Figuur 5.1: Overzicht houtopstanden terrein onderstation Zaltbommel (boven) en specifiek gefocust op het noordoostelijke perceel (onder).

5.2 Kenmerken houtopstanden

Onderstaand wordt per houtopstand toegelicht uit welke boomsoorten deze is samengesteld en wat de belangrijkste boomkenmerken zijn.

Voor alle houtopstanden geldt dat deze vallen in de leeftijdscategorie van 0 – 30 jaar.

Houtopstand 1

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
ZW	51.800. 014	5.278.375						
NO	51.800. 092	5.279.421						
			Houtsingel van bomen en struiken	Variërend van 10-35	Boomlaag en struiklaag			
			Walnoot (<i>Juglans regia</i>)	30 (25,35)	10-12	4	goed	>15
			Gewone es (<i>Fraxinus excelsior</i>)	20	10-12	4	goed	>15
			Zoete kers (<i>Prunus avium</i>)	30	10-12	4	goed	>15
			Meidoorn (<i>Crataegus monogyna</i>)	Gemiddeld 8 (5-15)	5-10	3	goed	>15
			Veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>)	Gemiddeld 25 (20-30)	5-10	3	goed	>15
			Gewone vlier; Rode kornoelje,	Gemiddeld 10 (5-15)	<5	3	goed	>15

Toelichting

Betreft een intensief gemengde houtopstand van boomvormers en struiken, met een grote variatie in stamdichtheid van bomen en struiken. De belangrijkste boomsoorten betreffen gewone es, walnoot, meidoorn en veldesdoorn, alle met ruime variatie in stamdikten.

Houtopstand 1 (vanaf binnenterrein).

Houtopstand 2a

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
ZO	51.800.092	5.278.140						
NW	51.800.348	5.277.617						
			Houtsingel van bomen en struiken	Variërend van 10-35	Boomlaag en struiklaag			
			Veldesdoorn (meerstamvorm)	Gemiddeld 27 (24 - 30)	12-15	4	Goed	>15
			Gewone es	41 (38 – 44)	15	5	Goed	>15
			meidoorn	14	6	2	goed	>15
			Struiken: struikroos, wilde liguster, rode kornoelje	<5	4	2	goed	>10

Houtopstand 2b

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
ZW-	51.800.348	5.277.617						
NO-	51.800.583	5.277.085						
			Houtsingel van bomen en struiken	Variërend van 10-35	Boomlaag en struiklaag			
			Veldesdoorn	Gemiddeld: 25 (22, 28, 20, 29)	13	4	Goed	>15
			Gewone es	30	13	5	Goed	>15
			Struiksoorten: gewone vlier, wilde liguster	<5	4	2	goed	>10

Toelichting

Betreft een intensief gemengde houtopstand van boomvormers en struiken, met een grote variatie in standichtheid van bomen en struiken.

Houtopstand 2a en 2b vormen één geheel. Voor het gedeelte 2a geldt een maximale boomhoogte in verband met de te plaatsen installaties ten zuiden van de houtopstand. De boomhoogte van de houtsingel bedraagt momenteel 10-12 meter.

Houtopstand 2 (binnenzijde terrein links; buitenzijde rechts met op de achtergrond ooievaarsnest).

Houtopstand 3a

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
NO	51.801443	5.278864						
ZW	51.801429	5.278560						
			Iep (<i>Ulmus</i>)	20 (x3)	10	4	goed	>15
			Iep (<i>Ulmus</i>)	25	10	4	goed	>15
			Veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>)	15	8	3	goed	>15
			Gewone es (<i>Fraxinus excelsior</i>)	22	10	4	goed	>15
			Gewone esdoorn (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	17 (x3)	8	4	goed	>15

Toelichting

Betreft een dichte houtopstand van 4 loofboomsoorten met iep, veldesdoorn, gewone es en gewone esdoorn.

Houtopstand 3b

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
NO	51.801273	5.279166						
ZW	51.801331	5.278717						
			Veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>)	25	12	4	goed	>15
			Rosa spec.					

Toelichting

Betreft een houtopstand van één veldesdoorn tezamen met rozenstruiken.

Houtopstand 3a en 3b (3a links en 3b rechts)

Houtopstand 3c

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
N	51.801154	5.279398						
Z	51.801027	5.278520						
			Meidoorn (Crataegus monogyna)	10	5	3	goed	>15
			Veldesdoorn (Acer campestre)	10	5	3	goed	>15
			Gewone vlier (Sambucus nigra)	5	2	2	goed	>15

Toelichting

Betreft een houtopstand van meidoorn, veldesdoorn, gewone vlier en enkele rozenstruiken.

Houtopstand 3c

Houtopstand 4 (groep bomen in weiland)

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
1	51.801265	5.279659	Ratelpopulier (<i>Populus tremula</i>)	108	16	10	goed	>15
2	51.801276	5.279608	Ratelpopulier (<i>Populus tremula</i>)	81	16	10	goed	>15
3	51.801207	5.279658	Ratelpopulier (<i>Populus tremula</i>)	97	16	10	goed	>15
4	51.801299	5.279759	Ratelpopulier (<i>Populus tremula</i>)	105	16	10	goed	>15
5	51.801291	5.279830	Walnoot (<i>Juglans regia</i>)	41	14	7	goed	>15
6	51.801357	5.279637	Ratelpopulier (<i>Populus tremula</i>)	91		10	goed	>15
7	51.801311	5.279438	Moerascypres (<i>Metasequoia gypstrostrioides</i>)	63	14	6	goed	>15
7a	51.801314	5.279324	Moerascypres (<i>Metasequoia gypstrostrioides</i>)	63	3	3	goed	>15
8			Mispel (<i>Mespilus germanica</i>)	15	7	4	Top eruit	>15
9	51.801381	5.279101	Moerascypres (<i>Metasequoia gypstrostrioides</i>)	71	15	6	goed	>15
10			Mispel (<i>Mespilus germanica</i>)	10	3	3	goed	>15

Toelichting

Betreft een gemengde houtopstand, overwegend bestaande uit ratelpopulieren, watercypressen en mispels. Een van de drie cypressen mist de top. De onderbegroeiing van mispels betreft laag en breed uitgegroeide bomen.

Impressie bomengroep met ratelpopulieren en walnoot in schapenwei.

Moerascypres (links nr. 7, midden-rechts nr. 8 (zonder top) en mispel (tussen nr. 7 en 8).

Houtopstand 5 (knot-elzenrij)

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
ZW	51.801452	5.278957						
NO	51.801883	5.279543						
			Zwarte els (knotbomen, 39 stuks)	Gemiddeld 23 (17-43)	2	1	goed	>15

Toelichting

Rij van knotelzen aan de westzijde van het perceel, welke recentelijk zijn geknot (winter 2019/2020). Er is niet of nauwelijks onderbegroeiing aanwezig.

Knotelzen, recent geknot (winter 2019/2020).

Houtopstand 6

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
Oost-punt	51.801705	5.279774						
Westpunt	51.801814	5.279554						
			Zwarte els - bomenrij	24 (19-37)	7	3	matig	>15

Toelichting

Bomenrij van zwarte elzen aan de noordzijde van het perceel. De bomenrij heeft een matige conditie en wordt niet omgeven door laag groeiende vegetatie.

Houtopstand 6: rij van zwarte els (met op de voorgrond 2 zwarte elzen (met boompaal) van houtopstand 7).

Houtopstand 7

Boomnr.	X-coördinaat	Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
Oost	51.801649	5.279617	Zwarte els	18	6	3	Matig	>15
West	51.801698	5.279540	Zwarte els	10	6	3	matig	>15

Toelichting

Houtopstand 7: twee solitaire bomen van zwarte els (voor foto zie houtopstand 6).

Houtopstand 8

Boomnr.	X-coördinaat		Y-coördinaat	boomsoort	Diameter (dbh in cm)	Hoogte (meter)	Kroonprojectie (meter)	conditie	toekomstverwachting
	51.801		5.279	Zwarte els	13	6	2	Matig	>15
	51.801		5.279	Zwarte els	15	6	2	Matig	>15
	51.801		5.279	Zwarte els	14	6	2	Matig	>15
	51.801		5.279	Zwarte els	24	6	2	Matig	>15

Toelichting

Houtopstand 8: vier solitaire bomen van zwarte els.

Houtopstand 8: solitaire elzen in grasland (bomen in voorgrond met boompalen).

6 Toetsing

In [paragraaf 6.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 6.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 6.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

6.1 Effectbepaling plan

Het planvoornemen wordt gefaseerd in ruimte en tijd uitgevoerd en betreft de bouw en sloop van transformatoren. Voor de bouw van een drietal transformatoren op het noordoostelijke perceel wordt als uitgangspunt genomen dat alle bomen op dit perceel moeten worden verwijderd. In de praktische uitwerking zal worden gepoogd zoveel mogelijk bomen te sparen.

6.2 Toetsing effect op beschermde soorten

6.2.1 Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten (zie Bijlage 1).

Het is vastgesteld dat er een jaarrond beschermd nest van de ooievaar aanwezig is binnen het plangebied en er is een mogelijk jaarrond beschermd nest waargenomen in houtopstand 2. Voor deze soorten geldt dat aantasting niet zonder meer toegestaan is. Indien daadwerkelijk verblijfplaatsen van de soorten aanwezig in de bomen en deze worden gekapt, dan worden de beschermde verblijfplaatsen verstoord en vernietigd. Dit is een overtreding van gestelde verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming (artikel 3.1).

Om de functie van het plangebied en tevens het effect van de plannen op deze eventueel aanwezige jaarrond beschermde nesten te kunnen bepalen, is een vervolgonderzoek naar het voorkomen van deze soorten en hun nesten noodzakelijk. Om het gebruik vast te stellen moeten vier bezoeken worden gebracht in het broedseizoen.

In het kader van het vaststellen van het gebruik van de (mogelijk) jaarrond beschermde nesten is op 15 en 30 juni 2020 reeds een bezoek gebracht. Bij deze bezoeken zijn op en rond het nest in houtopstand 2 geen activiteiten vastgesteld van soorten waarvan de nesten jaarronde bescherming genieten. De bezoeken waren relatief laat in het broedseizoen; ze geven daarom geen uitsluitsel over het daadwerkelijk gebruik (of niet-gebruik) van het nest in de vroege voorjaarsperiode. Om zekerheid te krijgen over daadwerkelijk gebruik van het nest dient daarom in het broedseizoen 2021 nog een aantal (tenminste twee) aanvullende bezoeken aan de nestlocaties te worden gebracht.

Met betrekking tot het nest van de ooievaar, is bij het eerste veldbezoek geconstateerd dat de ooievaars op het nest zaten, zodat daarmee sprake was van een 'nest-in-aanbouw' en zodoende van een 'jaarrond beschermd nest'. Het ooievaarsnest bevindt zich binnen de verstoringzone van het project. Het nest is in 2020 feitelijk niet gebruikt als voortplantingsnest, aangezien de ooievaars tijdens de twee later uitgevoerde bezoeken niet meer op het nest aanwezig waren, en er geen jongen zijn aangetroffen. Naar verwachting is het nest in 2020 verkend door jonge

vogels, en is de verwachting dat het nest in 2021 wel als voortplantingslocatie gebruikt zal gaan worden.

Om effecten op het ooievaarsnest te voorkomen wordt voorgesteld om een alternatief ooievaarsnest aan te bieden in de buurt van de huidige nestlocatie, maar buiten de verstoringszone van de werkzaamheden. Het nest zou in het vroege voorjaar van 2021 aanwezig moeten zijn, om dan door het jonge ooievaarspaar goed te kunnen worden gevonden. Vanuit ecologisch perspectief geadviseerd om de alternatieve locatie op zo kort mogelijke afstand van de huidige locatie te zoeken, bijvoorbeeld westelijk van de huidige locatie op het naastgelegen perceel, zoals aangegeven in figuur 6.1. Mocht dit niet mogelijk zijn, wordt geadviseerd een alternatieve locatie te zoeken binnen een iets ruimer zoekgebied, zoals aangeduid in figuur 6.1. De toekomstige alternatieve locatie moet gevrijwaard zijn van ontwikkelingen op korte termijn waarbij de betreffende gronden worden ingericht en in gebruik genomen als bedrijfsterrein. Bij dergelijke ontwikkelingen rond de beoogde locatie zal het ooievaarsnest immers vrijwel zeker niet in gebruik worden genomen. Na afloop van de werkzaamheden kan de huidige nestlocatie nabij het onderstation weer worden hersteld.

Figuur 6.1: Geadviseerde locatie alternatief ooievaarsnest vanuit ecologisch perspectief (rood gearceerd)

Op 25-01-2021, 18-03-2021 en 15-04-2021 is de locatie nogmaals bezocht. Ten tijde van de twee bezoeken in maart en april vonden heiwerkzaamheden plaats ten westen van het perceel met het ooievaarsnest. Tijdens de bezoeken in 2021 is geen activiteit waargenomen op het ooievaarsnest. Naar verwachting hangt dit samen met de versturende werkzaamheden in de omgeving. In de omgeving van het onderstation is incidenteel wel een ooievaar waargenomen (persoonlijke mededeling de heer H. Los (dagelijks beheerder van het onderstation)).

Het mogelijk jaarrond beschermde nest in de bomenrij op het terrein van het onderstation (figuur 6.2) leek verzakt te zijn, ook hier is geen activiteit waargenomen.

Figuur 6.2: Locatie mogelijk jaarrond beschermd nest (geel), ooievaarsnest (blauw) en algemeen vogelnest (zwart), in 2021 zijn er nog twee nesten waargenomen in de elzenrij (oranje en paars).

In de elzenrij ten westen van het onderstation op het perceel met het ooievaarsnest zijn twee nesten waargenomen tijdens de bezoeken (figuur 6.2). Het nest aan de noordzijde (oranje in figuur 6.2) was in gebruik door een zwarte kraai. Het nest aan de zuidzijde (paars in figuur 6.2) was niet in gebruik, hier werd geen activiteit waargenomen.

Figuur 6.3 Impressie plangebied westelijk van onderstation Zaltbommel

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wet natuurbescherming aan de orde. Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten met name in opgaande vegetatie. Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

6.2.2 Amfibieën en Vissen

Tijdens de bezoeken in 2021 zijn de sloten langs de Bommelsekade bevestigd met een RAVON schepnet om te onderzoeken of de grote modderkruiper hier aanwezig is. Het slotensysteem bevat een sliblaag en in oostelijke richting is er een geleidelijke overgang naar ondieper water met een dunnere sliblaag. De sloot langs de Bommelsekade ten zuiden van het onderstation bevat een sliblaag die varieert in dikte. Ten westen van het station en ten zuiden v van het station is deze het dikste en neemt af in oostelijke richting. Het waterpeil neemt ook af in oostelijke richting, waarbij geen water staat in de sloot ten oosten van het terrein. Het zuidoostelijke deel vormt potentieel voortplantingsbiotoop en de (zuid)westelijke zijde vormt potentieel overwinteringsbiotoop vanwege de dikkere sliblaag en grotere waterdiepte. Bij het bevissen van de watergang zijn geen grote modderkruipers aangetroffen. Er zijn voornamelijk marmelgrondels gevangen, enkele kleine modderkruipers, een tweetal exemplaren van de kleine watersalamander en meerdere (15 à 20) Amerikaanse rivierkreeften.

Er zijn geen beschermde soorten waargenomen, de Zorgplicht is en blijft van toepassing.

Figuur 6.4 Amerikaanse rivierkreeft (links) en kleine modderkruiper (rechts)

Zorgplicht

Voor de algemene niet beschermde soorten geldt wel de zorgplicht, wat inhoudt dat de aannemer zich in de realisatiefase moet inspannen om effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit geldt ook voor de niet-beschermde soorten, zoals de kleine modderkruiper, bierpje, grondels, watersalamanders etc. De inspanningen moeten worden gericht op het sparen van dieren en op het voorkomen van verstoring / doden van dieren in de kwetsbare periode, zoals de voortplantingstijd en de winterrust.

Concreet betekent dit het volgende:

- bij voorkeur werkzaamheden waarbij de slootbodem wordt geraakt (baggeren, dempen, plaatsen van duiker): uitvoeren buiten kwetsbare perioden namelijk in het najaar in de maanden september, oktober en eventueel november;
- bij werkzaamheden in sloot zonder sliblaag: voorafgaand met schepnet aanwezige waterdieren wegvangen en na afloop terugplaatsen;
- bij werkzaamheden in sloot met sliblaag: bij uitbaggeren van de sloot t.b.v. het plaatsen van een duiker op de harde bodem: vooraf bagger uitscheppen en op de kant leggen en door een ecooloog laten doorzoeken op aanwezige vissen in de sliblaag. Gevangen vissen worden na afloop teruggezet in de sloot.

Deze werkwijze moet worden opgenomen in een Ecologisch werkprotocol.

6.3 Effecten op beschermde gebieden

6.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen drie kilometer afstand van het plangebied een Natura 2000-gebied ligt. Het Natura 2000-gebied ligt binnen het invloedsgebied van het plan wat betreft vermessing en verzuring als gevolg van stikstofdepositie, verdroging of geluid- en lichtverstoring. Als gevolg van de uitvoering van het plan kunnen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Rijntakken optreden als gevolg van stikstofdepositie. In een Voortoets kan nader onderzocht worden of deze effecten significant kunnen zijn en mogelijk aanleiding zijn voor het opstellen van een Passende beoordeling. Zonder deze informatie kan niet met zekerheid gesteld worden dat de gebiedsbescherming de uitvoering van het plan niet belemmert.

6.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij directe aantasting sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het plan kunnen worden uitgesloten. De ontwikkeling in het plangebied heeft geen effect op de directe omgeving van het plangebied. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen. Het NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

6.3.3 Effecten op beschermde houtopstanden

Uitgangspunt voor de effecten op beschermde houtopstanden is dat alle houtopstanden op het noordoostelijke perceel, de houtopstanden die zijn beschreven in Hoofdstuk 5 van deze rapportage, zullen worden verwijderd. Het betreft een aantal bomenrijen, losstaande bomen en bosschages.

7 Bronnen

Antea Group, 2020. Natuurtoets *Aanleg 150kV-kabelverbinding Zaltbommel-Zuilichem, toetsing Wet natuurbescherming en NNN*. 30 juli 2020, Revisie 01.

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Overig:
NDFF

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblaauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblaauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblaauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	geklepte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis
	gladde slang		bruinvis dwergpotvis
	muurhagedis		gestreepte dolfijn
	zandhagedis		gewone dolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		gewone spitsdolfijn
	tonghaarmuts		grijze dolfijn
	kleine vlotvaren		kleine zwaardwalvis
Vissen	steur		narwal
	houting		orka
Weekdieren	bataafse stroommossel		tuimelaar
	platte schijfhoen		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		noordse vinvis, potvis
	drijvende waterweegbree		butskop
	groenknolorchis		dwergvinvis
	kruipend moerasscherm		griend, witte dolfijn
			spitsdolfijn van gray

Tabel B (1). “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
Reptielen	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparelmoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
Libellen	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
Kevers	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer		Vliegend hert

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel B (2). Per provincie vrijgestelde “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. (aangegeven met een ‘x’ of ‘*’).

Soort	Provincie	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing		x	x	x			x		x	x	x		x
Dwergmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eekhoorn													(*)
Egel		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm													(**)
Hermelijn		x	x	x			x		x	x			x
Huisspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis													(***)
Meerkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Molmuis													x
Ondergrondse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Ree		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter		x											(****)
Tweekleurige bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Veldmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x	x			x		x	x			x
Wild zwijn												x	
Woelrat		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(*) = vrijgesteld maart–april en juli t/m november (**) = vrijgesteld in juli t/m september, (***) = 15 aug t/m 15 okt, (****) = 15 aug t/m feb ([Wijzigingsverordening](#), provincie Limburg, 2017)

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtsorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjegentiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezelijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een

vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

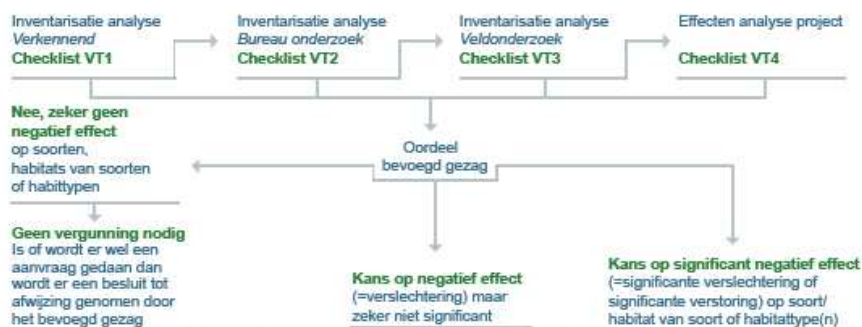
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Stroomschema vergunningsprocedure

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Deze is ook van kracht onder de huidige Wet natuurbescherming. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al bijna 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

www.anteagroup.nl